Az Adatbázisok kurzus teljesítésének feltételei

A gyakorlatok óraterve

- 1. Kurzusfelvétel, eligazítás, kötelező programok listája.
- 2. Adatmodellezés: E-K modell
- 3. Adatmodellezés: E-K modellből relációs adatbázisséma. Kötelező programok kiválasztása.
- 4. Adatmodellezés: Funkcionális függés, redundancia.
- 5. Adatmodellezés: normalizálás (2NF, 3NF)
- 6. XAMPP bemutatása. [ZH: E-K diagram leképezése 3p]
- 7. Csatlakozás (ODBC, JDBC, PHP, MySQL) bemutatása és Java példa.

[ZH: normalizálás 2NF, 3NF 3p]

- 8. SQL: CREATE TABLE, aktualizálás (INSERT, UPDATE, DELETE)
- 9. SQL SELECT (okt. 31 pihenőnap, novemeber 1. mindenszentek, az órák elmaradnak)
- 10. SQL gyakorlás. Elmaradt órák anyagainak pótlása. Kötelező programok bemutatása a gyakorlatvezetővel egyeztetett időpontban (+2 pont).
- 11. PHP gyakorlás. Kötelező program bemutatása a gyakorlatvezetővel egyeztetett időpontban (+1 pont). [ZH: SQL, kétféle összetettebb lekérdezés 4 pont]
- 12. Gyakorló óra (nov. 22. kedd: szakmai nap, nov. 24. csütörtök14:00-től: TDK miatt szünet)
- 13. Kötelező programok bemutatása. Javító ZH.
- 14. Kötelező programok bemutatása.

Teljesítési határidők:

Nappali tagozaton:

- 1. A kötelező program témájának választása (CooSpace-en): 2022. szeptember 25. (vasárnap) 23:55:00
- 2. Kötelező programok dokumentációjának beadása (CooSpace-en PDF formátumban): 2022. november 27. (vasárnap) 23:55:00

A dokumentáció tartalmazza a választott feladat specifikációját, az adatmodell E-K diagramját, az E-K diagram leképezését relációs adatbázissémákká, valamint a normalizálás folyamatát a normalizált relációsémákkal együtt, a táblaterveket, továbbá 3 összetett SQL lekérdezést, amely az alkalmazásban is meg van valósítva, az alkalmazás szolgáltatásait, valamint, hogy milyen fejlesztőeszközzel lett megvalósítva a rendszer.

Megjegyzés:

2021. október 16. (vasárnap) 23:55:00-ig van lehetőség a dokumentációkat beadni előzetes átnézésre (nem kötelező)

A gyakorlatvezető a beadott dokumentációt véleményezi, esetleg módosítási javaslatot tesz. A dokumentumot nem pontozzuk. A beadás elmulasztása semmilyen szankcióval nem jár. Ennél később a gyakorlatvezetők nem garantálják a dokumentációra való visszajelzést.

3. A kötelező program és a kiexportált adatbázisának feltöltése. A könyvtárszerkezetet a forráskóddal együtt fel kell tölteni egy tömörített állományként 2022. november 27. (vasárnap) 23:55:00-ig. Ha kötelező program nincs feltöltve határidőig, akkor a gyakorlat nem teljesített.

4. Kötelező program bemutatása: **a 13. és 14. szorgalmi héten az oktató által megadott időpontban**. A kötelező programokkal el kell készülni a 12. szorgalmi hét végére. Csak a feltöltött programot lehet bemutatni!

A gyakorlat teljesítésének feltételei

A gyakorlat látogatása kötelező. A hallgató a félév során pontokat gyűjt a következő módon:

Nappali tagozaton:

- A félév során három ZH lesz (3×15 perc), amelyet az órák időpontjában kell megoldani. Ebből összesen 10 pontot lehet szerezni, és a gyakorlat teljesítéséhez legalább 5 pontot el kell érni.
 - Egyed-kapcsolat diagram leképezése: 3 pont (az 6. szorgalmi héten)
 - Normalizálás, 2NF és 3NF: 3 pont (a 7. szorgalmi héten)
 - SQL, két feladat: 4 pont (a 11. szorgalmi héten)

Javító ZH-t az írhat, aki nem érte el a ZH-k összpontszámából az 5 pontot. A javító ZH alkalmával csak az egyik, legrosszabbul sikerült ZH-t lehet javítani. Sikeres a javítás, ha így a javító és a másik két ZH összpontszáma legalább 5 pont, viszont 5 pontnál többet nem kaphat a hallgató. A feladat típusát (vagyis, hogy melyik ZH-t javítja) a hallgató választja meg és a korábban szerzett pontszámot ez a pontszám felülírja.

- Kötelező program (dokumentáció, adatbázis és alkalmazás): A félév során meg kell tervezni és el kell készíteni egy adatbázissal támogatott alkalmazást. Erre a teljesítési elemre legfeljebb 30 pont adható. A projektmunka akkor fogadható el, ha minden alapvető elvárásnak megfelel, és eléri a 15 pontot, vagyis a maximális 30 pont 50%-át. A dokumentációval és a programmal kapcsolatos elvárások lejjebb kerülnek részletezésre.
- Amennyiben a projektmunkára kapott pontszám eléri a 15 pontot, a gyakorlati jegy javításához a hallgató összevont, mindhárom témakörre kiterjedő ZH-t írhat a vizsgaidőszakban legfeljebb két alkalommal, melynek időpontja és helyszíne a szorgalmi időszak végén lesz meghirdetve. Ezen javító alkalommal csak a ZH-k javíthatók, a projektmunka nem javítható és nem pótolható, valamint az így szerzett ZH-pontszám felülírja a korábbi ZH-k pontszámát akkor is, ha rosszabbul sikerül.

A gyakorlat értékelése elégtelen, ha a kis ZH-k összpontszáma 5-nél kevesebb, VAGY a kötelező program pontszáma 15-nél kevesebb. Egyébként az értékelés a kis ZH-kal és a kötelező programmal szerzett pontok összege alapján történik:

0-19 pont: elégtelen, 20-24 pont: elégséges, 25-29 pont: közepes, 30-34 pont: jó, 35-40 pont: jeles.

A kötelező program értékelése

Legalább 4 összefüggő, konszolidált táblából álló adatbázis-alkalmazás készítendő PHP+MySQL, ODBC, JDBC, vagy más (a gyakorlatvezetővel előre egyeztetett) rendszer segítségével, de Access nem fogadható el. Az adatbázis-kezelő rendszer csak MySQL lehet, a programozási nyelv és az adatbázis-kapcsolatot kezelő program szabadon választható. Az adatbázist fel kell tölteni a funkcionalitást szolgáló demó adatokkal (összesen legalább 50 rekord) oly módon, hogy minden táblában legyen rekord. Az alkalmazás az alábbi szolgáltatásokat kell, hogy nyújtsa:

- Az alkalmazásnak a választott feladatnak megfelelő funkcionalitást kell nyújtania.
- Adatok aktualizálása (új adat felvitele, adatok módosítása és törlése) űrlap segítségével oly módon, hogy a generált, funkcionalitás szempontjából információt nem hordozó) azonosítók a felhasználó elől rejtve legyenek. A felhasználó csak az információt hordozó adatokat kezelhesse.
- Adatok listázása oly módon, hogy a generált, funkcionalitás szempontjából információt nem hordozó) azonosítók a felhasználó elől rejtve legyenek. A felhasználó csak az információt hordozó adatokat kezelhesse.
- Legalább három összetett lekérdezés: Legalább két olyan lekérdezés legyen, amelyben legalább két táblát kell összekapcsolni és van benne csoportosítás és összesítés. Legalább egy lekérdezésben allekérdezés szerepeljen.
- Integritás-ellenőrzés (kulcs és külső kulcs feltételekkel).

A programhoz tervezési dokumentációt is csatolni kell, amely az alábbiakat tartalmazza:

- A feladat megnevezése
- A feladat specifikációja, leírása
- Egyed-kapcsolat diagram és az egyed-kapcsolat diagram értelmezésének leírása
- Egyed-kapcsolat diagram leképezése relációs adatbázissémákká
- Relációsémák normalizálása 3NF-ig. (Amennyiben egy-egy séma esetén indokolt, a normalizálást elegendő csupán 2NF-ig megcsinálni).
- Táblatervek (a relációsémák alapján)
- Az összetett lekérdezések, amelyek az alkalmazásban is meg vannak valósítva.
- Megvalósítás (fejlesztő eszközök, nemtriviális megoldások).
- Az elkészült alkalmazás funkciói (legalább felsorolás szintjén)

A dokumentáció számítógépen szerkesztett legyen (E-K diagram is), kézzel írott dokumentáció nem fogadható el.

A dokumentáció előírt elemeit egyetlen PDF dokumentumba kell elhelyezni. Ha a beadott dokumentáció különálló fájlokból áll, akkor a dokumentáció formai okokból nem értékelhető, azaz 0 pontos.

Az alkalmazást a hallgató személyesen mutatja be a gyakorlatvezetőnek, aki annak eredetiségét is ellenőrzi szakmai részletekre való rákérdezéssel.

A dokumentáció és a program értékelése

Nem fogadható el a kötelező program, ha teljesül az alábbi kritériumok valamelyike:

- Normalizált és konszolidált adatbázis 4-nél kevesebb összefüggő táblát tartalmaz. Ha az adatbázis indokolatlanul széttagolt, az összevonható táblák nincsenek összevonva, a gyakorlatvezető a konszolidált állapotot kell, hogy figyelembe vegye az értékelésnél.
- Nincs 50 rekord, amivel be lehetne mutatni az alkalmazás működését.
- Van olyan tábla, amely nem tartalmaz rekordot.
- A program nem rendelkezik olyan felülettel, amelyen keresztül az adatfelvitel meg van valósítva.
- A program nem rendelkezik olyan felülettel, amelyen keresztül az adatlekérés meg van valósítva.
- A program nem alkalmas a kitűzött feladat ellátására.

A dokumentációra legfeljebb 9 pont, az alkalmazásra legfeljebb 21 pont adható. Az alább, táblázatban felsorolt értékelési szempontok esetén a kötelező elemek csak az adható pontok 70%-át teszik ki, vagyis ezekkel nem érhető el a maximális pontszám. Kiegészítő funkciókra csak a

kötelező elemek teljesítése esetén adható pontszám (vagyis, ha minden alapvető, kötelező elem pozitív pontszámmal értékelhető).

A gyakorlatvezetők mennyiségi és minőségi szempontok alapján értékelik a kötelező programot és a dokumentációt.

A dokumentáció értékelésének szempontjai

Kötelező elemek

	Kötelező eleme	ek	T
A dokumentáció értékelése	Hiányos	Részben jó	Jó
Egyed-kapcsolat diagram és értelmezésének leírása	Ha az E-K diagram hiányzik, vagy nem szoftverrel készült. Ha az egyed-kapcsolat diagram nem felel meg az értelmezésének. Ha az értelmezésének leírása hiányzik. Ha a feladat kiírásának nem tesz eleget az adatbázismodell.	A diagram elemei és felépítése többnyire jó, de vannak benne jelölésbeli hibák vagy hiányosságok. Az egyed-kapcsolat diagram értelmezése szerepel a dokumentációban, és tükrözi az adatmodellt.	A diagram elemei és felépítése a szabályos jelöléseknek megfelel és az értelmezésének leírása tükrözi az egyed-kapcsolat diagramot.
Egyed-kapcsolat diagram leképezése relációs adatbázissémává	Ha az E-K diagram hiányzik, akkor nincs mi szolgáljon a leképezés alapjául. Ha hiányzik a leképezés. Ha az E-K diagram leképezése nem valósult meg teljes mértékben.	Ha az E-K diagram leképezése hibás, vagy a kulcsok és külső kulcsok nem lettek kijelölve.	Ha az E-K diagram leképezése és kulcsok, külső kulcsok kijelölése helyes.
Relációs adatelemzés, normalizálás	Ha a relációsémák nincsenek 2NF normálformában.	Ha van olyan relációs adatbázisséma, amely nincs 2NF-ben sem. Ha van olyan tranzitív függés, amely nem lett megszüntetve a 3NF normálformára alakítással.	Ha minden relációs adatbázisséma legalább a 2NF normálformát teljesíti és minden lehetséges és értelmes tranzitív függés meg lett szüntetve a 3NF normálformára alakítással.
Összetett lekérdezések	Ha nincsenek feltüntetve az alkalmazásban használt lekérdezések.	-	Ha fel vannak tüntetve az alkalmazásban használt lekérdezések.

Megvalósítás leírása	Ha a dokumentációból hiányzik a megvalósításhoz szükséges eszközök leírása, felsorolása.	-	Ha a megvalósításhoz szükséges eszközök szerepelnek a dokumentációban.
Az elkészült alkalmazás funkciói	Ha hiányzik a dokumentációból az elkészült alkalmazás funkcióinak leírása.	Ha az alkalmazás funkciói csak részben vannak felsorolva, vagy több funkció van felsorolva, mint ahány megvalósításra került.	Ha a felsorolt funkciók teljes mértékben egyeznek az alkalmazás funkcióival.

Kiegészítő elemek

A dokumentáció értékelése	Hiányos	Részben jó	Jó
Legalább 6 relációs adatbázisséma	-	-	Az adatbázis a lehetséges összevonások után legalább 6 relációsémából áll és azok helyesen lettek leképezve.
Nemtriviális adatmodellezés	-	-	Az E-K diagram tartalmaz gyenge egyedet, vagy specializáló kapcsolatot, és az helyesen lett leképezve relációs adatbázissémává.
A dokumentáció tartalma és terjedelme meghaladja az minimálisan elvárt követelményeket.	-	-	A dokumentáció tartalmaz felhasználói útmutatót, képernyőterveket, folymatábrát, stb.

A program és az adatbázis értékelésének szempontjai

Kötelező elemek 1

Az alkalmazás és az	Hiányos	Részben jó	Jó
adatbázis értékelése			

¹ Amennyiben a szürkével jelölt szempontok bármelyike hiányos, a program nem fogadható el.

Legalább 4 összefüggő tábla a konszolidálás után	Ha nincs legalább 4 összefüggő tábla a konszolidálás után. Ha az alkalmazás adatbázisa nincs összhangban a tervezési dokumentációval.		Ha legalább 4 összefüggő, konszolidált táblából áll az adatbázis.
Legalább 50 rekord	Ha nincs legalább 50 rekord az adatbázisban.	-	Ha van legalább 50 rekord az adatbázisban.
Minden táblában van rekord	Ha nincs minden táblában rekord.		Ha minden táblában van rekord.
Kulcs- és külső kulcs feltételek, integritás ellenőrzés.	Ha nincs beállítva a kulcs és külső kulcs feltétel minden sémára.	Ha meg van adva a kulcs- és külső kulcs feltétel minden sémára, de nincs megadva a külső kulcsokra a módosítására és törlésre vonatkozó megszorítások (integritás ellenőrzés).	Ha meg van adva a kulcs- és külső kulcs feltétel minden sémára, és meg vannak adva a külső kulcsokra a módosításra és törlésre vonatkozó megszorítások (integritás ellenőrzés).
Összetettebb (nemtriviális)	Ha nincs egyetlen	Ha van három	Ha van legalább két
lekérdezések:	összetett lekérdezés	összetett	olyan lekérdezés,
két tábla összekapcsolása és csoportosítás összesítéssel	sem. Nem vehetők	lekérdezés, amelyek a	amelyben két tábla összekapcsolása és
vagy alkérdés szerepel a	figyelembe azok a	funkcionalitást	csoportosítás
lekérdezésben	lekérdezések, amelyek	szolgálják, de	összesítéssel szerepel,
	az előírt feladat	azok egyféle	valamint van egy
	funkcionalitását nem	típusúak. A DAO-val	alkérdést tartalmazó lekérdezés.
	szolgálják. Ha nincs	ekvivalens	A DAO-val az
	implementálva a	lekérdezés csak a	ekvivalens lekérdezés
	programban, csak a	dokumentációban	szerepel a
	dokumentációban van.	szerepel.	dokumentációban.

Grafikus felhasználói felület adatok felviteléhez, módosításához törléséhez űrlapok segítségével.	Ha van olyan tábla, amelyhez sem az adatok törlése, sem a módosításuk, sem az új rekord felvitele nincs megvalósítva az alkalmazásban erre szolgáló űrlapon keresztül. Ha nagy mértékben hasonlít a példaprogramokra. A rekordok elérése csak a generált, vagy információt nem hordozó kulcsok kézi beírásával, kiválasztásával lehetséges.	Ha az adatok kezelésére készült űrlap, de az nem igényes, a használat szempontjából kényelmetlen, de funkcionálisan működő.	Ha minden táblához meg van valósítva a szükséges adatkezelő funkció, a felhasználói felület igényes, könnyen kezelhető.
Grafikus felhasználói felület adatok listázásához	Ha az alkalmazásban nincs megvalósítva az adatok listázása grafikus felhasználói felületen minden tábla esetén. Ha nagy mértékben hasonlít a példaprogramra. A rekordok elérése csak a generált, vagy információt nem hordozó kulcsok kézi beírásával, kiválasztásával lehetséges.		Ha minden táblához meg van valósítva az adatok listázása grafikus felhasználói felületen.
Funkcionalitás	Az alkalmazás nem alkalmas a választott téma funkcionális bemutatására.	Az alkalmazás rendelkezik a szükséges funkciókkal, de koncepcióbeli hiányosságok, anomáliák, hibák vannak benne, használata nem életszerű.	Az alkalmazás teljes mértékben rendelkezik a szükséges funkciókkal és használata logikus, életszerű.

Kiegészítő elemek

Az alkalmazás és az	Hiányos	Részben jó	Jó
adatbázis értékelése	-	_	

Az alkalmazás és az adatbázis értékelése	Hiányos	Részben jó	Jó
Nagy mennyiségű adattal van feltöltve az adatbázis.	Ha az adatbázis nem tartalmaz legalább 100 rekordot. Ha a nagy mennyiségű adat külső forrásból származik, amely importálással feltölthető.	Ha az adatbázis legalább 100 generált adatot tartalmaz és a generáló programot a hallgató készítette és bemutatja.	Ha az adatbázis legalább 100 valós vagy pedig kézzel felvitt adatot tartalmaz.
Az adatbázis az elvártnál több táblát tartalmaz.	Ha az adatbázis nem tartalmaz legalább 6 összefüggő táblát konszolidáció után.	Ha az adatbázis legalább 6 összefüggő táblát tartalmaz konszolidáció után.	Ha az adatbázis legalább 8 összefüggő táblát tartalmaz konszolidáció után.
Multimédiás tartalmak (hang, kép, videó) használata és tárolása, fájlok kezelése.	Ha az alkalmazásban nincs megvalósítva multimédiás tartalom vagy fájlok feltöltése és tárolása.	-	Ha az alkalmazásban meg van valósítva valamilyen multimédiás tartalom vagy fájl feltöltése és tárolása.
Diagramok	Ha az alkalmazásban nincs megvalósítva diagramok megjelenítése.	-	Ha az alkalmazásban meg van valósítva az adatok diagramon történő megjelenítése.
Jelentések	Ha az alkalmazásban nincs megvalósítva az adatok jelentésszerű (formázott listás) megjelenítése és kimentési lehetősége.	-	Ha az alkalmazásban meg van valósítva az adatok jelentésszerű (formázott listás) kimentése és megjelenítése.

Pontozás

	Kötelező elemek esetén (legfeljebb)	Minden szempont teljesülése esetén
Dokumentáció	20% / 6 pont	30% / 9 pont
Adatbázis és alkalmazás	50% / 15 pont	70% / 21 pont
Összesen	70% / 21 pont	100% / 30 pont

A zárthelyi dolgozatok értékelésének szempontjai

Az itt feltüntetett szempontok iránymutatóul szolgálnak, de egyedi esetekben a gyakorlatvezető belátása szerint másképp is dönthet a hiba mértékéről és a pontlevonásról, például értelmetlen vagy kaotikus megoldás esetében.

Egyed-kapcsolat diagramok leképezése:

- A sémák és jelölések a jegyzetnek/előadásnak megfelelő.
- Az egyedek leképezése helyes és a kulcsok, valamint a külső kulcsok egyértelműen jelölve vannak.
- A kapcsolatok leképezése helyes.
- A relációk konszolidálása megtörtént.

Hibapontok: Egy típusú hibáért csak egyszer lehet levonni pontot.

•	Αj	elölésrendszer nem az jegyzetben megadott módot követi:	-0,25 pont
•	Az	egyedek leképezése hibás:	
	۰	következetes előfordulásnál:	-1 pont
	۰	ha egyszer-kétszer fordul csak elő:	-0,5 pont
	۰	kulcs vagy külső kulcs jelölése mindenhol elmarad:	-0,5 pont
	•	kulcs vagy külső kulcs jelölése helyenként elmarad:	-0,25 pont
	۰	kulcs vagy külső kulcs rosszul van meghatározva vagy jelölve	
		valamelyik sémában:	-0,25 pont
	•	Új attribútumok felvétele a sémába:	-0,5 pont
	0	Attribútum elhagyása a sémából (kivéve többértékű	
		vagy összetett attribútum):	-0,5 pont
	۰	Többértékű attribútumok sémaként feltüntetve az egyed	
		sémáján belül:	-0,5 pont
	0	Többértékű attribútum hibás leképezése, vagy	
		ha nem történik meg a leképezés:	-0,5 pont
	۰	Összetett attribútumok hibás leképezése,	
		vagy ha nem történik meg a leképezés:	-0,5 pont
•	A]	kapcsolat(ok) leképezése hibás:	
	•	1:N kapcsolat külön sémában van feltüntetve és nincs konszolidálva:	-0,5 pont
	•	N:M kapcsolat nincs külön sémában feltüntetve:	-0,5 pont
	0	N:M kapcsolatból leképezett séma kulcsa teljesen hibás:	-0,5 pont
		a kulcs jelölése részben jó:	-0,25 pont
	۰	A kapcsolat leképezése után elveszik a külső kulcs:	-0,5 pont
•	Gy	enge egyed és meghatározó kapcsolat(ainak) leképezése hibás:	

Normalizálás:

- Jelölni kell a normálformát (2NF, 3NF), és ez alá a sémákat.
- A sémák jelölésénél követhetőnek kell lenni a leképezési folyamatnak (miből mi lett), melyik séma lett felbontva. Mely függőség miatt lett felbontva a séma.
- A felbontott sémákban is jelölni kell a kulcsokat és a külső kulcsokat.

Hibapontok: Egy típusú hibáért csak egyszer lehet levonni pontot.

•	Séma nem hűséges felbontása:	-1 pont
•	Rosszul megválasztott függőség miatti hibás felbontás:	-0,5 pont
•	Kulcsok vagy külső kulcsok jelölésének hiánya:	-0,25 pont
•	Elveszett attribútumok (normálformánként jár a pontlevonás):	-0,5 pont
•	Elvi hiba a felbontás során:	-1 pont

SQL lekérdezések:

- Az SQL utasításnak a kitűzött feladatot kell megoldani.
- Az utasításnak szintaktikailag helyesnek kell lennie.

Hibapontok: Egy típusú hibáért csak egyszer lehet levonni pontot.

•	Szintaktikai hiba az utasítást (kulcsszavak és azok sorrendjét) illetően:	-1 pont
•	Attribútumok és táblanevek hibás feltüntetése az utasításban.	-0,5 pont
•	Hiányzó vagy felesleges attribútumok, táblanevek feltüntetése az utasításban:	-0,5 pont
•	A táblák összekapcsolása elmarad az utasításból:	-1 pont
•	A táblák összekapcsolása logikailag nem megfelelő (belső vagy külső	
	összekapcsolás miatt nem az elvárt eredményt adná vissza a lekérdezés):	-0,5 pont
•	A csoportosítás hiányzik a lekérdezésből:	-0,5 pont
•	A csoportosításban során a projekciónál vagy a GROUP BY után	
	felsorolt attribútumok szintaktikai vagy szemantikai hibát okoznak:	-0,5 pont
•	A WHERE és HAVING záradékok hibás alkalmazása:	-0,5 pont
•	A rendezés hiánya vagy hibája, ha a feladatban van rá utalás:	-0,5 pont
•	Hibás összesítő függvény használata:	-0,5 pont
•	Szemantikai hiba az összesítő függvény használatakor	
	(pl. COUNT(*) ↔ COUNT(attribútum)):	-0,25 pont
•	Nem egyértelmű oszlopnevek:	-0,25 pont